

alapvetően különböző. Az előbbi elsősorban párbeszédet foglal magába, míg az utóbbi több folyamat összefoglaló neve. Ugyanakkor, gyakran nehéz a kutatás eredményeit a gyakorlatba átültetni, hiszen a kutatókon kívül legtöbbször más szereplők nem vesznek részt ezen folyamatok vizsgálatában. Így a kutatás során különösen fontos a kutatók résztvevői, megfigyelői, összességében kvalitatív megközelítéseinek alkalmazása.

Ezekre alapozva a részvételi akciókutatás módszer keretei között valósult meg a kutatás, amely során aktív részvételt vállaltam a deliberatív demokrácia eszközeinek kidolgozásában Zuglóban. Kutatásom során megfigyeléssel, valamint interjúk készítésével vizsgáltam az eszközök és folyamatok kialakulását, azokhoz a lakosság és az önkormányzat dolgozóinak hozzáállását.

Zuglóban számos, egymástól független részvételi kezdeményezés indult 2025 tavaszától kezdődően. Ide tartozik a különböző témákat kidolgozó lakossági munkacsoport, a részvételi költségvetés, a részvételi fórum, valamint a Községi és Részvételi Osztály felmérései.

Összességében megállapítható, hogy a lakosság körében jelentős igény van az efféle folyamatokra, és a számos nehézség ellenére a részvételi eszközök bevezetése ígéretesnek és sikeresnek tekinthető.

Sáfi Csaba

Orosz, ukrán, orosz ajkú ukrán, avagy az ukrajnai oroszok csoportosítása az 1991–2014 közötti időszakban

A több mint két évtizedre visszatekintő ukrán válság a maga geo- és biztonságpolitikai hatása mellett ismét ráirányította a figyelmet az európai kontinens nyugati felében már lezártnak tekintett, de legalábbis egyfajta „befagyott problémakörnek” tekintett nemzeti/nyelvi/vallási kisebbségi kérdés fontosságára és rendezetlenségére. A többségi nemzet és a kisebbségek közötti szembenállás azonban nem a 2014-ben kezdődött ukrán válsággal, nem is a 2004-es narancsos forradalommal vette kezdetét, hanem már a független Ukrajna 1991-es létrejötté óta a mélyben parázslott. A független ukrán állam létrejötté után szinte általános volt az a nézet, hogy az ország orosz nemzeti közössége, amely elsősorban az ország keleti-déli megyéiben, illetve a Krímben rendelkezett erős etnikai pozíciókkal, egységes fellépéssel alááshatja az ország szuverenitását és területi integritását.

Többségi-kisebbségi szemüvegen keresztül nézve a kisebbségi problémakör Ukrajnában gyakorlatilag egyet jelentett az „oroszkérdéssel”. Annak meghatározása azonban, ki számít orosznak, meglehetősen nehéz és összetett feladatnak tűnik. Ha az ukrajnai orosz közösséget vizsgáljuk, akkor több, egymást átfedő, egymást kiegészítő, több ponton érintkező csoportot különböztetünk meg. Az ukrajnai „orosz közösség” ugyanis nemcsak meghatározó etnikum, vagyis

„nemzeti közösség”, hanem olyan nyelvi közösség is, amelynek tagja a többségi ukrán nemzet többmilliónyi képviselője. A nyelv és a kultúra egymástól nemcsak elválaszthatatlan, de a nyelv a kultúra meghatározó eleme is. Ennek megfelelően, amikor az ukrainai oroszokról beszélünk, akkor egy olyan kulturális közösségről van szó, amelyet nemcsak az orosz anyanyelvűek éreznek sajátjuknak, hanem azok az ukránok is, akik elsősorban az orosz kultúrához kötődnek. A vallási hovatartozás, vagyis az Orosz Pravoszláv Egyházhoz, a Moszkvai Patriarchátushoz való tartozás szintén egy olyan csoportot alkot, amelyhez az orosz nemzetiségűeken, orosz anyanyelvűeken kívül ukrán anyanyelvű ukránok is nagy számban tartoznak. Az ukrainai oroszok politikai-választási szempontból nézve ugyanakkor kevésbé voltak megosztottak, mint az ukránok. Az ún. ukrainai „orosz pártokra” nemcsak oroszok, de ukránok és egyéb nemzetiségűek is nagy számban szavaztak.

A fentiek közül a legfontosabbaknak a nemzetiségi és anyanyelvi arányok, illetve a kulturális megosztottság tűnnek, amelyek már 1991-től nagymértékben meghatározták a politikai vitákat. Ugyanakkor, a fent említett csoportok már magyarázatul is szolgálnak arra, hogy a törvényi szigorítások ellenére miért rendelkezett az orosz lakosság Ukrajnában jelentősnek mondható befolyással.

A csoportosítás ukrán szempontból úgy is értelmezhető, hogy az ukrán nemzetiségűek mélyebben megosztottak voltak nyelvi, kulturális, vallási, társadalmi és ideológiai választóvonalak mentén.

Sandle Joanna Grace

Emberi agykéregi neuronok transzkriptomikai csoportjának meghatározása elektrofiziológiai paraméterek alapján

A neuronok sejtípus-meghatározásának legpontosabb módja, azok multimodális – elektrofiziológiai, morfológiai és transzkriptomikai – jellemzése, azonban ez a legtöbb laboratóriumban technikai és anyagi korlátok miatt nem kivitelezhető. A különböző laboratóriumokból származó adatok összevethetősége és a sejtípus-besorolás standardizálása érdekében szerettünk volna egy olyan gépi tanulási platformot létrehozni, ami képes prediktálni emberi idegsejtek transzkriptomikai profilját kizárólag gyakran mért elektrofiziológiai paraméterek alapján. A projekt során létrehoztunk egy analízis munkamenetet, ami I., megfelelő formátumba konvertálja az eltérő stimulusokkal és mintavételi frekvenciával történt patch clamp méréseket II., implementálja a standardnak tartott IPFX analízis protokollt, III., bevezet egyedi, a sejtípusok elválasztásában hasznos paramétereket. Az ezzel az analízisprotokollal létrehozott frontális és temporális lebeny neuronok adatain futtatva az Allen Intézet online adatbázisán tréningelt ML algoritmus képes volt a sejteket génexpressziós osztályokba so-